

Verslag fietsvakantie 6 feb tot 28 feb 2010-03-11

Theo Ria Carol en Henk

700 km op een tweewieler door de gordel van smaragd

7 feb.

In alle vroegte op pad. Na 35 minuten krijgen we de eerste vertraging van deze reis om de oren. De NS heeft last van ... juist ja.

De vlucht via Kuala Lumpur is lang en de stopover is welkom.

Dan is daar Denpasar, een man met een welkomstbordje, een bloemenkrans, een flesje water en de heerlijke warmte, die ons de komende maand zal omringen.

Hotel Bumaz is prima, redelijk gevuld met vnl Nederlandse pensionado's, maar met een mooi zwembad en een prachtige tuin.

Sanur is druk geworden sinds we hier 25 jaar geleden voor het eerst rondliepen. Veel toeristengedoe, maar een strand blijft een strand en dat is mooi. Veel lokaal zondagmiddagvertier.

We eten op het strand gebakken gamba's en gegrilde snapper. Het kon minder. Veel gezweet en licht verbrand wat we proberen te blussen met Bir Bintang. Een eerste partij schaak en vroeg naar bed.

8 feb 36 km

Als we de kamerdeur opendoen knalt de hitte tegemoet. Heerlijk, al die planten, vogels. Het eerste nasi goreng ontbijt. Pensionado's mopperen 'dat hier niets te doen is'. Dát trekt ons nu juist weer aan.

Ze zien er overigens prima uit.

Stipt om 10.00 uur arriveren onze gehuurde Koga Miyata's en...ze zijn in prima staat. Een hele zorg minder.

Om 11 uur rijden we Sanur uit. De routebeschrijving van Vlieg&Fiets is zeer gedetailleerd, zodat we al vrij snel in rustig en pittoresk fietsvaarwater terecht komen. Ontelbare tempeltjes omzomen de wegen. De mensen langs de weg juichen ons toe. Alom vriendelijkheid. De eerste rijstvelden, altijd weer een sensatie (komt dat omdat ik ooit op 'irrigatie' afstudeerde?).

Overal onooglijke honden, maar of ze weten dat we dit jaar met Dazzars zijn uitgerust of ze zijn onhonds vredelievend.

Om de Dazzar uit te proberen jaag ik met de afstandsbediening er één de tempel in.

Het is anders warm als in Cuba: het vocht spuit je lichaam uit!

We gaan op zoek naar de familie van de hulp van Carol haar werk. Na enig vragen vinden we het. Wat een ontvangst! Onmiddellijk zit er 20 man om ons heen en kijken naar kuiten en Koga's. De eerste 3 kilo cadeau's wordt gelost en ibu van 100 kijkt er tevreden bij. Fris, koffie en fruit. Na een uur rijden we door.

Ubud is niet ver meer, maar we gaan het niet halen.

We moeten nog lunchen en zien een bordje Villa Semana. Hoe konden wij weten dat hier het paradijs lag?

Eigenaar Jurg Sutter (zwitser en fietser (heeft drie keer de fietsbeklimming van de Himalaya gewonnen 6280 m hoog...)) praat ons om. Daar is overigens niet veel voor nodig, alleen een creditcard zeg maar. Het is betoverend en we zijn de enige gasten.

Prive zwembad bij het huis en groot zwembad wat ook privé is omdat we de enigen zijn. Onze eettafel wordt onmiddellijk met een modelfiets opgesierd. Wij geven de kok de vrije hand, en zie toch wat vrijheid voor mensen een drijfveer kan zijn...

Jurg kletst maar door. Zijn buurvrouw hier is Donna Summer en daarnaast woont onze eigen Mick Jagger. Ook Murdoch en Spielberg verschansen zich hier.

9 feb 10 km

De ochtend daarop bij het krieken de sawah's in. Erg onverstandig volgens Jurg na afloop, ivm de cobra's.

Theo en ik schaken, terwijl de dames zich middels een traditionele Balines massage laten prepareren, wat tot hemels enthousiasme leidt.

Het ontbijt was nasi, de lunch wordt gado-gado, maar daarna barst het oeronweer los. Ik schat een mm of 50. Prachtig om te zien. Jurg nodigt ons uit op zijn privé kamer en schenkt Hatten rose, een prima balinese wijn, die ons de rest van de reis blijft vergezellen. Tijdens ons gesprek krijgt hij nog telefoon van Spielberg en van Al Gore. Wij horen niets van onze kids.

Wij besluiten toch door te gaan naar Ubud, terug naar de aarde. Even later staan onze fietsen geheel gepoetst klaar, maar ook Jurg staat met zijn peperdure mountainbike klaar voor de begeleiding.

Een uurtje later zijn we onderdak bij Sania's House Bungalow, met zijn 15 euro per kamer, incl ontbijt en fruitjuice is een andere wereld, maar toch ook onderdeel van Paradise Lost.

Een grote processie op straat, het terras van het legendarische Cafe Lotus en naar de Legong dans in het paleis.

10 feb 56 km

's Ochtends in Ubud eerst op zoek naar zout ivm een vastgelopen cameralens. Om 10 uur de baan op. Een blauwe hemel. Maar na het eerste klimmetje weten we wat dat impliceert!! Ziedend heet; verder blijkt de auteur van de V&F gids

onder een 'klimmetje' een verdomd zware helling te verwoorden. Op de grens van 'leuk'. Ik schat af en toe boven de 15% en dat had ik nu net op de lijst gezet van dingen die ik eigenlijk in mijn leven niet meer wilde doen.

Na 30 km slaat de hitte toe en nemen Theo en Ria een busje. Jammer, want kort daarop blijkt het ernstigste hellingsleed geleden. We rijden door wat misschien wel één van de mooiste landschappen is die ik ooit gezien heb. We drinken heel, heel veel, misschien wel 4 a 5 liter per persoon, het zweet gutst ons lijf af.

Van Ubud via Rendang naar Sidemen. Langs de weg laten we bami klaarmaken: 80 cent voor twee borden! Dan via een prettige afdaling naar het resort. Weer een onwaarschijnlijk mooie plek, weer de enige gasten en 4 man personeel tot onze dienst. Zwembad en uitzicht met Bir Bintang over de rijstvelden tot aan zee.

Een pad verschuilt zich bij Theo in bed, maar wordt gesnapt. Het reusachtige profiel van de vulkaan Gunung Agung laat zich af en toe zien. Bijna metafysisch. Veel bier en voor het eerst vandaag wordt er weer geplast.

Onze kamer wordt versierd door een grote gekko en een bovenmaatse spin.

Details, dit zijn de tropen!

We bellen met pak Leo (ex-collega DELTA) die hier een huis heeft en spreken af voor over een week.

11feb 37 km

De eerste 1,5 km doen we met een trucje, de weg is te steil en te slecht. De Agung is nu helder, kalenderplaatje dus. We rijden terug naar Duda, een prachtige weg. Het schiet niet op, want er moet steeds gekeken en gestopt worden.

Door bebost terrein, door 'salak' gebied (de z.g. slangenhuidvrucht). 'De eersten zullen de laatsten zijn' en dat geldt ook voor deze vrucht.

Van de 36 km vandaag dalen er zeker 25. Op een gegeven moment ruiken we slierten zeelucht. De sawah's worden nog helderder van kleur. Blauw is nu knalblauw en groen is helgroen.

We vinden een prachtige homestay aan zee in Candadasa. We lummelen verder wat aan zee, kijken naar (spring)krabben. Ik zie een strandloper en een zwarte ibis.

We babbelen wat met pensionado's uit Deurne en besluiten er nog maar een extra nacht aan te koppelen.

We eten bij Vincent's (inderdaad aanhangers van van Gogh) en kijken na afloop 's nachts nog naar de kleine jongens die in de lotusvijver druk slakken aan het vangen zijn voor de restaurants.

Op de veranda droom ik nog een uurtje weg in de tropennacht.

12 feb 36 km

Zonder bagage, maar met de fiets naar het beroemde Blue Lagoon strand.

Prachtige baai, mooi snorkelen. Tientallen vissen in de meest exotische kleuren.

Als klap op de vuurpijl loop ik Delta-commissaris Cees Izeboud op het strand tegen het lijf. Die overdenkt hier 's winters blijkbaar zijn zonden. Ik doe een massage 'whole body' voor 5 euro. De ondergaande zon doen we samen met Bintang en de cottonballs uit Deurne. Gezellig.

13 feb 6 km

's ochtends om 04.00 uur op , want Theo heeft geregeld dat we met een lokale visser meemogen. Stipt op tijd zijn wij er en hij ook. Hij wijst naar zijn boot wat voor ons virtueel is. Er is namelijk geen boot te zien. Het blijkt heel laag water en de boot ligt tegen het rif. We waden door het water. Onze boot voert geen licht. Dat is hier zo de gewoonte. Resultaat is dat er af en toe ineens een donker zeil langs schiet. Na een uur komt de zon prachtig boven Lombok op. De visser gooit een boei uit en een net van honderd meter lang en vijf meter diep. De bedoeling is dat de makrelen nu in grote getalen er in zwemmen, maar dat schijnt niet goed gecommuniceerd te zijn. Niets dus. Verleden week ving hij er zo nog 450, aldus de overlevering. De zon is prachtig, de vangst nul. We zien een vliegende vis en een zwarte reiger. Onafgebroken hebben we de Agung gezien, die echt een kroon op Bali vormt. Op de terugweg zien we vier dolfijnen. De visser besluit nog even met een lijntje boven het koraal te vissen en ziedaar...de één na de ander wil eruit. We vangen zo een stuk of 15 vissen, soms twee tegelijk. Om 11 uur houden we op het strand de ochtendbarbecue. En vis hoort te zwemmen, dus een vroege Bintang.

13 feb 20 km

Met de pickup gaan we naar Penelokan, op de rand van de Baturkrater. De klim naar 1500 m hoogte durven we in deze hitte toch niet aan. Op de rand een prachtig uitzicht en veel toeristengehannes. Wegwezen dus. De krater in. We rijden door een Felliniachtig vulkaan landschap, naar Toya Bangku. Veel land- en tuinbouw, kool, tomaten, uien, mais en alles staat er prachtig bij. We fietsen voor de lol nog een beetje door de vulkaan, maar lava schijnt toch ook niet egaal te vallen... 's Avonds eten we Tilapia met honing bij een man waar we het kameraanbod vanwege de vliegen hadden afgewimpeld. De Tilapia komt vers uit het meer en doet bij de catwalk zichtbaar moeite om terug in het kratermeer te komen. Op ons verzoek gaat de gamelanmuziek uit en wordt vervangen door wat anders onduidelijks. Een uur later herklinkt de gamelan.

14feb 68 km

We worden om 04.30 uur gewekt om de kraterrand te gaan beklimmen. Ook hier wil de mens weer de zonsopkomst zien. En u zult zich afvragen: wat was het ontbijt op dit tijdstip? Juist ja; nasi goreng, al vroeg de kok het wel twee keer. Aan de gezichten van mijn medereizigers te zien ligt bij dit tijdstip ook ongeveer de limiet.

Zaklantaarns mee. We worden opgehaald door een jeep. Gids Jag jaagt ons in drie kwartier naar de zonsopkomst. De matahari verschuilt zich nog een beetje achter de vulkaan Rinjani op Lombok, maar het is prachtig. Een sympathieke Indonesische vrouw brengt bovenop thee en koffie. Ze offert bij een beeld, waar ik net mijn lege kopje had neergezet. Het meegezeulde kindje Ciska blijkt een echt ratje als ze spontaan Carol onderpiest.

Prachtige wandeling over de kam van de krater. Koffiebomen. Af en toe een wandelaar. Een vrouw met vijf kilo rijst op haar hoofd, even beneden uit de krater gehaald... vijf kilometer lopen. Er zijn hier geen scholen. Onderweg vraagt hij me steeds een nieuw woord, wat hij daarna in het nederlands loopt te oefenen.

Daarna een afdaling en een bochtige autorit terug. Jammer want er lagen bootjes genoeg, maar blijkbaar is de relatie met het lokale Aga-volk niet zodanig dat er economische groei wordt nagestreefd.

Terug in het hotel een plons en ons tweede ontbijt.

Wat getawar over de prijs voor een auto die voor ons tegen de bijna 20% steile kraterwand moet rijden. De deal wordt gesloten maar de auto komt nooit.

We rijden terug. 50.000 jaar geleden klonk hier dus een soort oerknal. De binnenvulkaan heeft nu een uitbarstingsfrequentie van 20 jaar, maar daar hoor je niemand over. Het maakt wel dat je doorrijdt.

Onder aan de binnenrand dus een ander autootje.

300 m omhoog op hooguit 2 km. Oeps. Ik zie de wagens met lavagruis uiterst moeizaam omhoog kruipen en zwarte rook uitblazen en besluit er één te gaan duwen. Plots sta ik boven. Een inktgrijze lucht pakt samen. Even later komen Carol en Theo boven, geheel op de kracht van de kuiten. Een zak tropisch fruit, we tuigen de karavaan op en klimmen door de touristic stuff naar de rand van 1700 m hoog.

De regen barst nu echt los. Het water dondert naar beneden. We besluiten bij een koffieplantage koffie te nemen (die we niet af mogen rekenen). Als Theo en Ria balonnen uitdelen, zijn er ineens twintig kinderen.

Het bericht van de 5000 m gouden medaille van Sven komt door.

In de afdaling regenen we drie keer uit. In het peleton wordt er druk gerekend of we Lovina met daglicht kunnen halen. Het blijkt uiteindelijk niet te kunnen.

Er staat af en toe twintig cm water op de weg. En het wordt donker. Je ziet niets meer. Twee fietsen hebben geen licht. We besluiten in een rij te gaan rijden: Carol met licht voorop, Henk erachter, dan Theo (beiden geen licht) en dan in het spoor Ria met licht.

De scootertjes doemen als vliegen uit de duisternis op.

Uiteindelijk halen we in het donker Lovina en vinden een fabelachtig hotel. Deze dizzying dag dreunt nog even na. Een afsluiting met black label en dan trekken we ons terug in de 8 x 8 m bungalow met buitendouche. Er wordt aan tafel met prachtig uitzicht op een verlicht hindoestaans tempeltje nog druk gespeculeerd over de vraag hoe ik nu zo snel tegen die kraterwand opkwam. Alleen de goden zullen het weten..(néé beste lezer, echt niet in een auto, zó ben ik niet)

15feb

Het bericht van opnieuw goud voor vanVelde blijkt een misverstand. Lilach biecht op dat ze naar een herhaling van x jaar geleden had zitten kijken. Een vroege thee op ons privé terras. Een misverstand met het deurslot en daarna kan ik in onderbroek een 'stille kracht' op gaan snorren.

Luieren en 's avonds langs de promenade van Singaradja. Overal jeugd en we kijken naar een hindoestaanse offerplechtigheid waarbij uiteindelijk alle troep aan de zee wordt toevertrouwd, incl stoelen en een bank, op weg naar de Ganges, zo blijkt uit navraag.. De ikan bakar smaakt daarna best.

16 feb 58 km

Na de luierdag van gister heeft onze motorgids zich weer gemeld. Zijn broer blijkt gespecialiseerd in de boottocht naar de dolfijnen. We doen het. Om 5.45 uur op. Met 3 man op één motor reppen we ons naar het dolfijnenstrand. De lucht kleurt weer prachtig. Amper een half uur onderweg zien we de dolfijnen. Eerst 4, toen 8, totaal wel 100. In het ochtendkrieken stormt er ineens een ware armada van toeristenbootjes toe. Het is voor de dolfijnen aandoenlijk. Als de dolfijnen hoog boven het water uit springen merkt onze kapitein fijntjes op dat 'ze happy zijn'. Mooie zeereis in deze uitgeholde boom met zijstammen. Terug op de motor mag het nu maar met 2, maar dat zal wel met de politie te maken hebben.

Rond 11.00 vertrekken we naar Permuteran. Het is heel heet, het moet door de 40 graden zijn. Maar de wind staat van achter en de weg is vlak. Af en toe rijden we door een moslimdorp. Direct een andere sfeer.

We komen langs een 'pasar ikan tradisional' en rijden daarna door de wijnstreek. Vlak voor ons reisdoel stoppen we bij een parelfarm. Ik ben vastbesloten Carol iets cadeau te doen maar dat voornemen is bij de eerste blik in de vitrine snel verdampt. Gelukkig ben ik flexibel van geest. Onwaarschijnlijk duur spul, tenminste als het 'zoute' parels zijn. Ik hoop dat mijn achterbuurvrouw nooit zal ontdekken of ik zoet of zout voor haar heb gekocht. Er werken hier 250 mensen. Prachtig om te zien hoe er iets in de parel geplant wordt en soms vier jaar later eruit gehaald.

7 km verder zijn we in Taman Sari, voorwaar een juweel van een resort.

17 feb

Niet omdat we aan rust toe waren, maar omdat iedereen zei dat je in Permuteran moest snorkelen. De ochtend daarna met auto en boot naar Menjaran om boven het rif te snorkelen. Het is adembenemend maar dat komt omdat de snorkel niet goed werkt. Van de gids krijg ik een andere en nu zie ik het spektakel ook. De gids zwemt zelf zonder hulpmiddelen 15 m diep en 2 minuten lang onder water. Hij duikt voor ons een blauwe zeester en een ballonvis op. Helaas blijven de zeeschildpadden voor ons verborgen.

's Middags een balines massage met spicy oil. Wat een droom.

18 feb 100 km

Een vroeg vertrek. We moeten langs Lovina omdat een paar dagen geleden de creditcardmachine niet werkte en mijn rijbewijs daar nog ligt. Vóór de hitte uit rijden we 53 km. Dan een goede lunch en een swim. Daarna door richting Tembok. Het is heet en drukker, maar goed te doen. Om 18 uur komen we aan bij Poinciana, na 100 km in de tropen.

*Ook deze plek wedijvert weer in de race om de 'most look alike place to paradise..'.
We eten op terras aan zee. Het meisje wat ons bedient verhaalt hoe dankbaar ze haar baas is dat ze hier mag werken omdat ze zo haar school kan betalen. Zó kan ze engels leren en misschien haar droom om ooit receptioniste te worden kan waarmaken. Ze is negentien.*

Vannacht sms'jes dat de dames zilver en brons op de 1000 m hebben.

19feb 60 km

's Ochtends om 9.00 roept een jongetje al 'good evening mister', blijkbaar is het verlangen naar het avondgebed al ongemeen sterk.

Rustige weg, mooi landschap, zwak briesje. Wat wil een fietser nog meer?

Rond het middaguur stoppen we een paar uur ivm de hitte. Daarna door naar Leo. De pas blijkt niet tegen te vallen (400 m omhoog) niet in de laatste plaats door de prachtige uitzichten over de sawah's.

Als er ineens een file is, blijkt de oorzaak een grote gifgroene slang die midden op de weg ligt. Gek genoeg rijdt iedereen erom heen. Dat was in Suriname niet gebeurd!

Als cadeau voor onze gastheer Leo besluiten we een grote vechthaan met mand te kopen. Als hij daar nog niet blij mee is! We noemen de haan naar mijn ex-collega Ger.

Op het kruispunt bij Amlapura staat Leo, enorm leuk. 'Jezus' roept hij naar de haan. 'Nee, zeggen wij, hij heet Ger'.

Na 'een paar klimmetjes', let wel: dit is jargon van de autorijder, komen we aan bij Leo's huis. Niet te geloven. Zwembad, exotische tuin, prachtig gastenverblijf en van alles.

Er wordt die avond nog heel lang over DELTA gepraat, gepaard met enige whisky, zodat ik 's ochtends het enige paracetamolletje van deze reis nodig heb.

20 feb

Een dagje auto voor de afwisseling. Het schiereiland bij Amed rond. Het waterpaleis. Eten met zeezicht bij Amed en we verwonderen ons over de duizenden houten vissersbootjes aan de horizon.

We prijzen de auto van Leo, de klimmetjes zijn hier bizar.

Eten in Candidasa. Berichten van Liesbeth en Jan Dees.

21 feb 20 km

We rijden weg onder het luidkeels zingen 'Leo bedankt'. De tros rambutans zit onder de snelbinder.

We gaan langs White Sands. Inderdaad: witter kan niet. Prachtige golven, ligbedden, gebakken vis. Er spoelt een dode dolfijn aan.

's Avonds terug in Kepala Mas. Het is als thuiskomen, de tuin, de bloemen, de orchideeën, de zee en Toos en Henk natuurlijk... de pensionado's op hun post.

De rijsttafel bij Lotus is geweldig. Het Indonesische eten maakt een verpletterende indruk, telkens weer.

22feb 45 km

Er wordt gemeld dat Wust goud heeft op de 1500 m.

We varen in een vissersbootje met onze vier Koga's naar Nusa Penida. Het tochtje is een verrukking. Eenmaal op Penida weten we dat dit niet op het paradijs lijkt, maar het is. Geen toerist te zien. Asfalt, maar wel gaten.

Nauwelijks verkeer, alleen 'Honda's'. De weg is soms amper 2 meter breed. Als we klimmen (ja, dat komt zelfs in het paradijs voor) hebben we rondom een prachtig uitzicht. We stijgen naar ruim 500 m, iets te gortig in deze temperatuur.. Het klimaat is droger, dus geen sawah's. Omaatjes alleen in sarong. Mannen zitten in de schaduw met hun haan. Hoe zou het met Ger wezen?

Het is steeds lastiger de weg te vinden. De mensen sturen je alle kanten op.

Nauwelijks eten te vinden. Het moet dus op wat koekjes verder. Theo is de haptoloog van het peleton. Eenmaal boven op het plateau zijn we alles weer vergeten. Wat rest is euforie. Een hele lange, zeer steile afdaling.

Kilometerslang knijp je met alle macht in je remmen. Ik ben bang dat er kabels kunnen knappen en geef instructie in dat geval onvoorwaardelijk de struiken in te sturen. Ik schat de helling zeker op 15%.

Eenmaal terug laven we ons. De schipper ligt in zijn boot te slapen/wachten en na de bootreis zitten Toos en Henk al klaar met de kroepoek en Bintang.

23 feb

We zitten klaar om naar Ubud te vertrekken, maar Ria meldt een keelontsteking. Lijkt mij gewoon een kwestie van te weinig drank, maar ja.

We besluiten met één dag te verlengen. Tevens een goede mogelijkheid om naar de kapper te gaan. Als ik de receptie naar de mogelijkheden vraag blijkt dat geen enkel probleem: de kok wordt geroepen, die ijlings uit een la een tondeuse pakt. Ik krijg een achteruitkijkspiegel van een auto gedrukt. Jammer dat de batterij van de tondeuse bijna leeg was, dus het werd een combinatie van knippen en trekken (een soort slikken&spuiten, maar dan anders).

Het tarief blijkt geheel in de rubriek 'vrijwillige bijdrage' te vallen.

De rest van de dag rust. Dat betekent zonnen en schaduwten, laten masseren, schaken, eten, schilderen etc etc. Wel te doen.

24 feb 50 km

Ok, we vertrekken.

's Nachts bericht gehad over Sven's dubbele binnenbocht. Geen tijd voor grapjes.

We rijden naar Padangbai en over de grote weg naar Gianyar. Niet de mooiste rit. Als we eindelijk weer 'klein' kunnen rijden, zien we hoe mooi de sawah's weer zijn. Tegen de middag zijn we terug in Sania Ubud.

Na de rit van 50 km drink ik zomaar 2 ltr weg.

We kopen gelijk kaartjes voor de Kecak dans.

Het souvenirjachtseizoen is nu geopend, dat gaat hier wel lukken.

Het museum van Ubud is schitterend.

's Avonds bij Lotus besluit ik voor de dag erop toch de miraculeuze Balinese eend te bestellen. Dat moet overal 24 uur van te voren en dat kan nu.

Het arme beest wordt 12 uur onder de grond gestoomd in bananenbladeren.

De bestelling gaat gepaard met een depositostorting van 3 euro 50, waarbij het halve personeel getuige is van de transactie.

Ik teken discreet de kwitansi. Laat ik de spanning er maar uit halen: het blijkt voor Ria en mij de dag erna een voltreffer. De aanduiding 'little spicy' blijkt echter een eufemisme te zijn.

25 feb 38 km

We besluiten nog een extra dag rijstvelden rond Ubud te befietsen. Prachtige rit van 40 km. Ik raakte er vroeger al niet op uit gekeken en dat is niet veranderd.

*Langs de weg drinken we avocadosap. Terug, vlak voor Ubud eten we op een terras met het predikaat 'on the World top ten list with riceterraces view..'.
Duizenden souvenirshopjes..wie koopt al die rommel? Het lijkt me efficiënter alles maar gelijk naar de Xenos te transporteren.*

Wederom barst de moesson los.

Terug in Ubud komen we al een beetje in afscheidsmelancholie terecht. Er is dus veel Hattenwijn nodig.

26 feb 35 km

We pakken voor de laatste keer de bagage op de fietsen. Nog 30 km te gaan. Grotendeels een afdaling naar zee. We rijden langzaam en in klein verzet. We moeten alles nog één keer opzuigen en alles zien vast te houden.

Het Bali Bird Park laten we voor wat het is. Toeristisch gekkenhuis waar we niet voor in de stemming zijn.

De laatste 'must' in het rijtje gaat ook snel in vervulling: aan de weg wordt de beroemde Bali Guling (geroosterd speenvarken) gegeten. Aanvankelijk bestel ik als enige, maar even later worden er toch drie borden bijgeschoven.

Eenmaal op het kruispunt van Sanur besluiten we bij Mc Donalds te gaan kijken om te zien of er nog iets lokaals bij de menukaart zit. Theo bezwijkt direct weer voor de westerse verlokkingen en bestelt een hamburger. Smakeloos gedrag.

Mc Donald biedt hier als specialiteit kippepoot met rijst. Overigens is het rustig in deze winkel. Het is simpelweg veel te duur voor de indonesier. De BigMac kost hier 2 euro, dus ongeveer een dagloon voor velen.

Terug in hotel Bumars wordt er getoast op de afloop. 700 km met harde tropische hitte. Soms felle heftige klimmen, tot boven de 15%. Toch Bali van zuid naar noord en van oost naar west en terug doorkruist.

Er rest nog anderhalve dag Sanur en afbakken. Het schaken wordt afgerond bij 4,5 tegen 2,5, maar dat zal toch wellicht door zo'n BigMac komen.

27 feb

Altijd raar zo'n laatste dag. Inpakken.

Terugblik. Alles goed gegaan. Niets geks gebeurd. Remblokjes versleten, maar geen enkele lekke band en geen pech.

Vaak teruggekeken naar onze eerdere indonesiereizen. Wat was er toen, wat er nu niet meer is? En andersom?

De mandi is verdwenen. De dogkar is weg evenals de paardenwagen. Je ziet nog maar heel af en toe karbouwen. Je ziet nauwelijks nog tabak pruimende vrouwtjes. Er wordt ook door ouderen nu totaal geen nederlands/indisch meer gesproken. De kreteksigaretten zijn een eind weg. De eendenhoeders zie je alleen nog in de souvenirwinkel. De dragers en de becak's zijn vervangen door het motorisch equivalent.

Overal zie je nu goede toiletvoorzieningen. Er staat zorgelijk veel europees en thais eten op de menukaart. Miljoenen honda's en scooters. De eerste geldautomaten ATM. Her en der internet. Volgens de Lonely Planet gids doet op het strand nu ook de vaginale stoombehandeling zijn intrede, maar die heb ik gelaten voor wat het is.

*Bali verandert, maar wat was het mooi en wat is het mooi en ik kan me niet
ander voorstellen dan: en wat zal het mooi blijven!!*

*Hulde voor Vlieg & Fiets. Hulde voor mijn reisgenoten. Het was een waar
genoegen. Dank aan Leo voor zijn gastvrijheid. Dank aan de tropen voor zoveel
heerlijks, geuren en kleuren, smaken en vergezichten. Dank aan de ontzettende
vriendelijke, vrolijke en toegewijde mensen van Bali. En oh ja, dank aan die ene
speciale trucchauffeur.*

Henk